

Σύλλογος Ελλήνων Κοινωνιολόγων & Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Διαδικτυακό σεμινάριο: «Επαγγελματικές προοπτικές των
Κοινωνιολόγων»

Τρίτη 29 Απριλίου 2025

*Από την επισφάλεια στην εργασία:
Η συμβουλευτική επαγγελματικού προσανατολισμού*

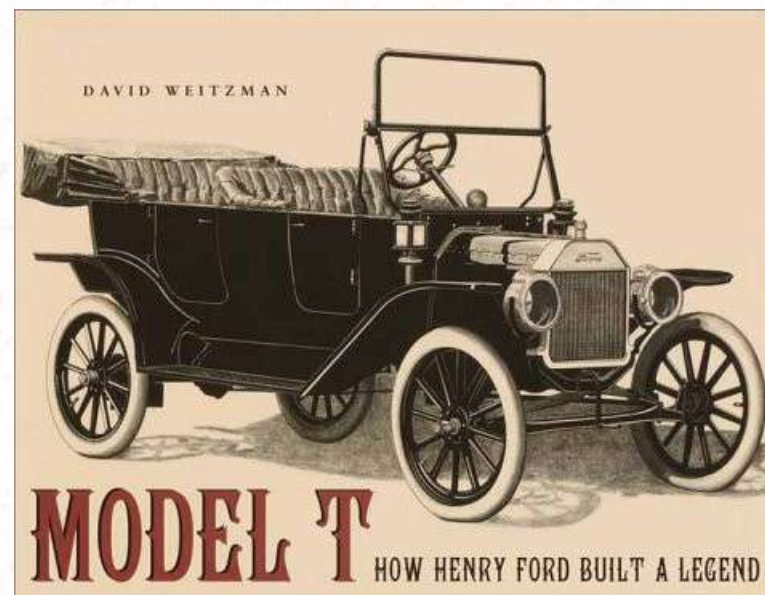
Προκόπιος Ορφανός, Κοινωνιολόγος, M.Sc., Ph.D.
Πρόεδρος του ΣΕΚ παραρτ. Θεσσαλονίκης

Περιεχόμενα

1. Από τον Φορτισμό στην ευέλικτη εργασία.
2. Ευελιξία, επισφάλεια και επαγγελματική ταυτότητα.
3. Αντιμετωπίζοντας τις σύγχρονες ρευστές εργασιακές συνθήκες.
4. Συμβουλευτική Επαγγελματικού Προσανατολισμού

1. Από τον Φορτισμό στην ευέλικτη εργασία

- ♦ Μετά τη δεκαετία του 1970, αλλάζουν τόσο οι εργασιακές σχέσεις, όσο και η οργάνωση της εργασίας.
- ♦ Από το φορντικό μοντέλο παραγωγής που επικρατούσε περάσαμε στην ευέλικτη εργασία.
- ♦ Ο φορτισμός απαιτούσε τη συγκέντρωση της παραγωγής και του εργατικού δυναμικού σε μία περιοχή.

Ford Model T

- ◆ Στα εργοστάσια εργάζεται μεγάλος αριθμός ανειδίκευτων εργατών, και η χρήση αυτοματοποιημένων διαδικασιών.
- ◆ Στις κοινωνίες των παππούδων μας, οι τροχιές σταδιοδρομίας ήταν κατά κανόνα στενές, χωρίς πολλά περιθώρια ελιγμών και με ακόμα λιγότερα περιθώρια περιπέτειας (Bauman, 2005).

1. Από τον Φορντισμό στην ευέλικτη εργασία (2)

- ◆ Η σταδιακή επικράτηση των ευέλικτων μορφών εργασίας αντιμετωπίστηκε με διαφορετικό τρόπο.
- ◆ Υπήρξαν ερευνητές που χαιρέτισαν τις ευέλικτες μορφές εργασίας, ως απελευθερωτικές από τη μονότονη και ιεραρχημένη εργασία στο φορντικό μοντέλο.
- ◆ Μέσα από την ευέλικτη εργασία, εισήλθαν νέες κατηγορίες στην εργασία, όπως οι νέοι και οι γυναίκες.
- ◆ Παράλληλα, δημιουργήθηκαν νέες θέσεις εργασίας.
- ◆ Σε αυτά, αξίζει να προσθέσουμε την εικόνα του οικειοθελώς ευέλικτου εργαζόμενου που λειτουργεί ως επιχειρηματίας της εργατικής του δύναμης (Τσιώλης, 2023).

Εικόνα: Business
Review Greece

2. Ευελιξία, επισφάλεια, επαγγελματική ταυτότητα

◆ Στις κριτικές προσεγγίσεις η ευέλικτη απασχόληση συνδέεται με την ανασφάλεια, τον αποκλεισμό και την περιθωριοποίηση.

◆ Οι άνθρωποι αντιμετωπίζονται ως αναλώσιμοι και η ανεργία λειτουργεί ως εργασιακή εφεδρεία (Bauman, 2005).

◆ Η συνθήκη της ευελιξίας είναι αναγκαστική για τον/την εργαζόμενο/η και δεν σχετίζεται με την ελεύθερη επιλογή.

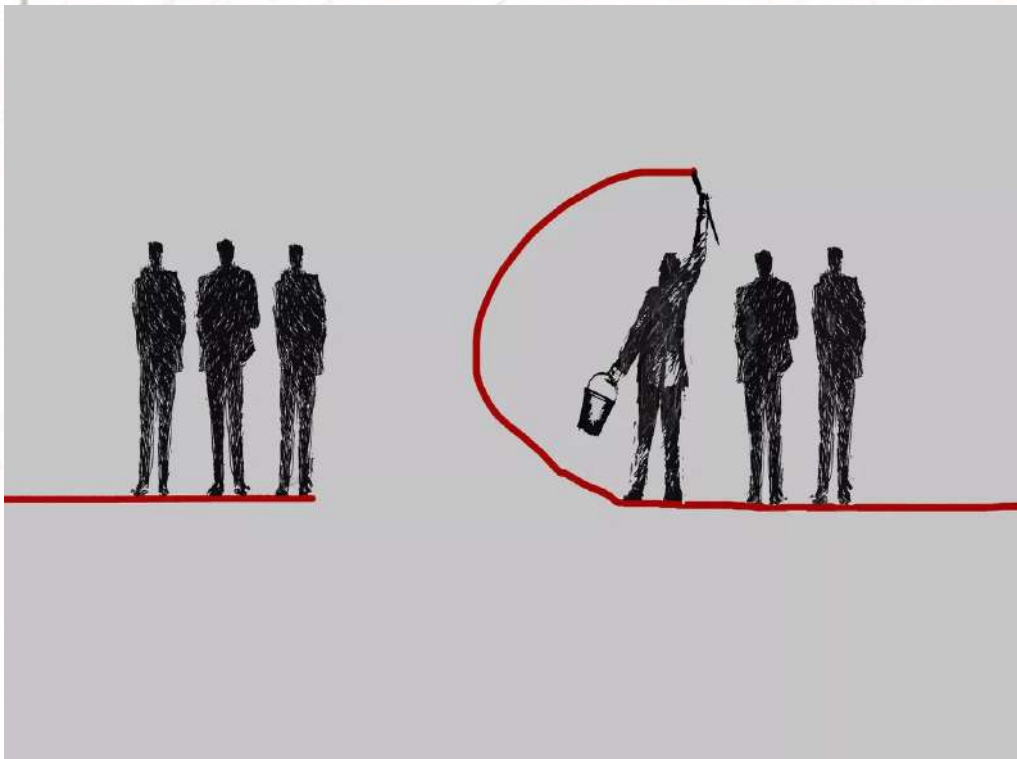
◆ Η επισφάλεια συνδέεται με ασταθείς και μη διασφαλισμένες εργασιακές σχέσεις και συνθήκες διαβίωσης (Τσιώλης, 2023).

Εικόνα: Business
Review Greece

2. Ευελιξία, επισφάλεια, επαγγελματική ταυτότητα

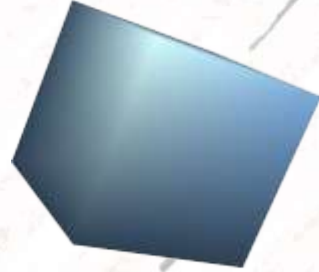
- ♦ Η ταυτότητα διαμορφώνεται δια βίου, επηρεάζεται από τις κοινωνικές συνθήκες και παράλληλα τα ίδια τα άτομα έχουν περιθώριο παρέμβασης.
- ♦ Η επαγγελματική ταυτότητα αναφέρεται τόσο στο πρόσωπο όσο και στο πλαίσιο (Τσιώλης, 2023).

Gary Waters / Getty Images

♦ Η ταυτότητα και οι επαγγελματικές επιλογές επηρεάζονται από κριτήρια, κοινωνικές προδιαγραφές, αξίες, όπως και τους “σημαντικούς άλλους”.

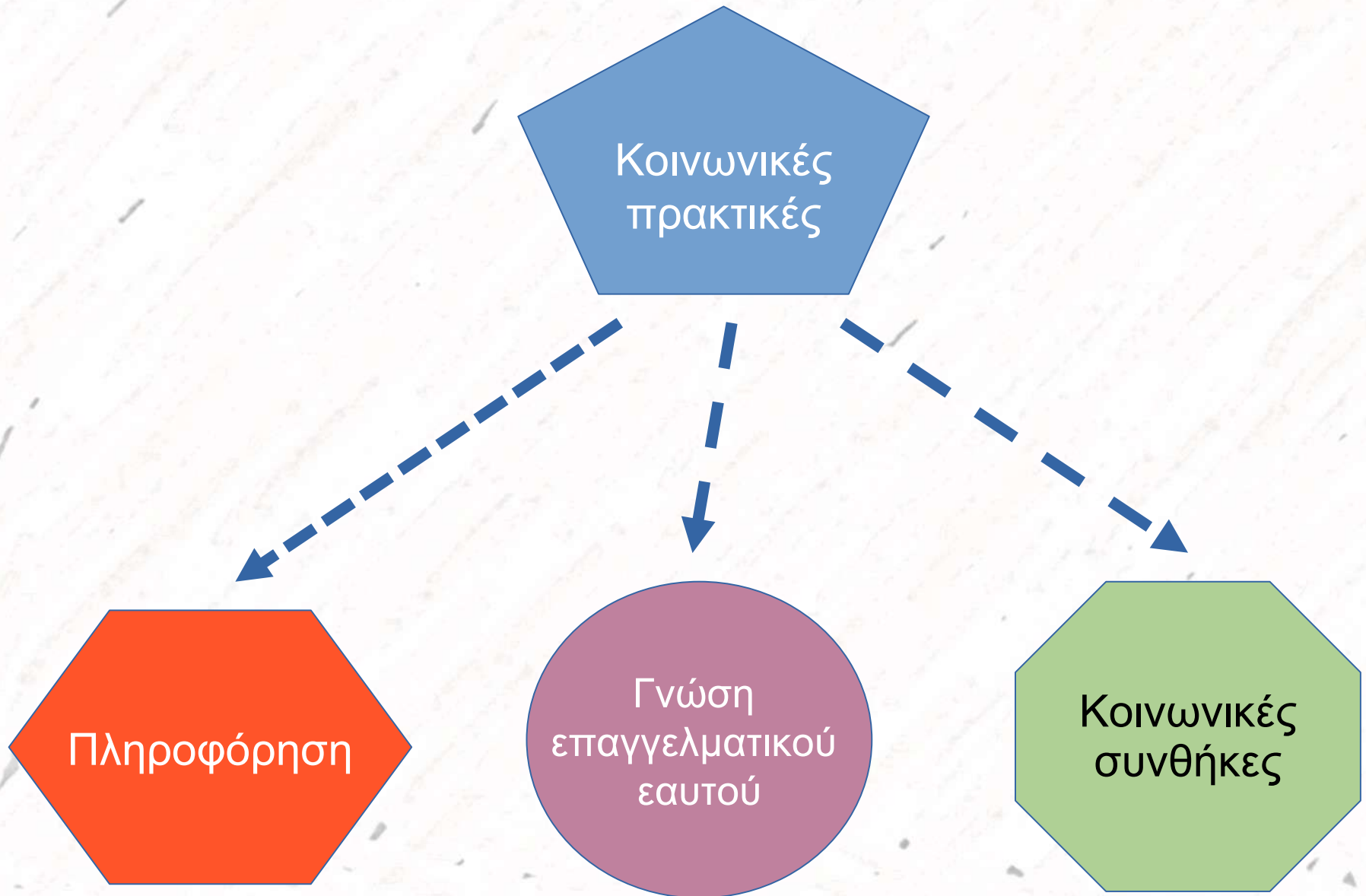
♦ Επιπλέον, η επαγγελματική υπό-ταυτότητα συσχετίζεται με άλλες υποταυτότητες με τις οποίες εναρμονίζεται (Τσιώλης, 2023: ο.π.) ή και βρίσκεται σε σύγκρουση.

Πως να ενισχύσω την επαγγελματική μου
ταυτότητα, σε αυτές τις συνθήκες;

3. Αντιμετωπίζοντας τις σύγχρονες ρευστές εργασιακές συνθήκες

3. Αντιμετωπίζοντας τις σύγχρονες ρευστές εργασιακές συνθήκες (2)

3. Αντιμετωπίζοντας τις σύγχρονες ρευστές εργασιακές συνθήκες (3)

Είναι σημαντική η πληροφόρηση και η δικτύωση:

Τα επαγγέλματα, τα επαγγελματικά περιγράμματα και τις μονογραφίες.

Τις θέσεις εργασίας στον ιδιωτικό τομέα και τον τρίτο τομέα.

Τις θέσεις εργασίας στο δημόσιο και τις προκηρύξεις.

Τις ευκαιρίες κατάρτισης και δια βίου μάθησης.

Τις εξειδικεύσεις, τις πιστοποιήσεις και τα μεταπτυχιακά προγράμματα.

Τους θεσμικούς φορείς, επιμελητήρια, τα επαγγελματικούς συλλόγους, τους φορείς εργαζομένων.

3. Αντιμετωπίζοντας τις σύγχρονες ρευστές εργασιακές συνθήκες (4)

Εργαλεία Επαγγελματικού
Προσανατολισμού

Εικόνα:

e-stadiodromia.eorpep.gr

Έχει ιδιαίτερη σημασία να προετοιμάσουμε τον επαγγελματικό μας εαυτό σε σχέση με τις παρακάτω θεματικές:

- * Ενδιαφέροντα,
- * Αξίες,
- * Δεξιότητες,
- * Προσωπικό στυλ,
- * Σημαντικοί άλλοι,
- * Εμπειρίες (μάθησης, εργασίας, ζωής),
- * Λήψη απόφασης,
- * Τεχνικές αναζήτησης εργασίας.

3. Αντιμετωπίζοντας τις σύγχρονες ρευστές εργασιακές συνθήκες (5)

ΑΡΧΙΚΗΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΚΑΤΑΛΟΓΟΙΑΥΤΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗREAL GAME

Αναζήτηση...

Συμπλήρωσε δωρεάν τεστ Επαγγελματικού Προσανατολισμού

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ενδιαφέροντα

Κάνε το τεστ!

Μάθετε Περισσότερα

Επαγγελματικές Αποφάσεις

Κάνε το τεστ!

Μάθετε Περισσότερα

Αυτοαξιολόγηση

Μάθετε Περισσότερα

Πολιτική Cookies

ΕΟΠΠΕΠ - Εργαλεία Επαγγελματικού Προσανατολισμού

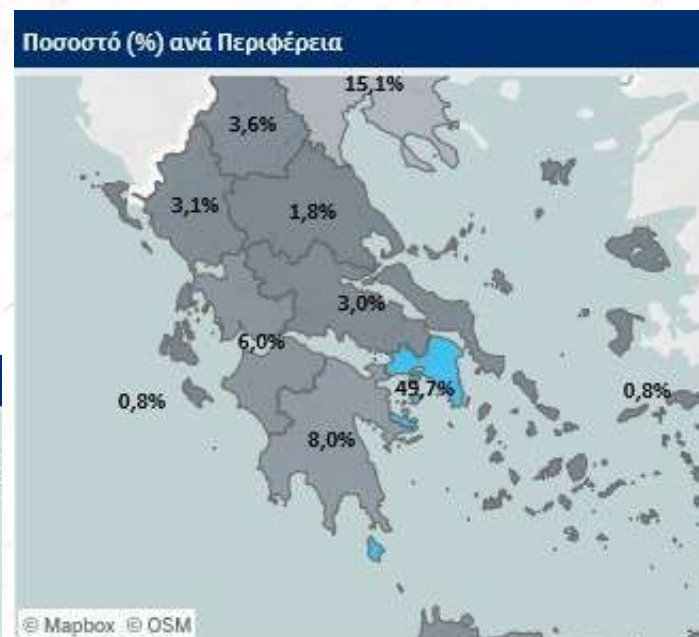
3. Αντιμετωπίζοντας τις σύγχρονες ρευστές εργασιακές συνθήκες (6)

Επαγγελματίες του κοινωνικού και θρησκευτικού τομέα

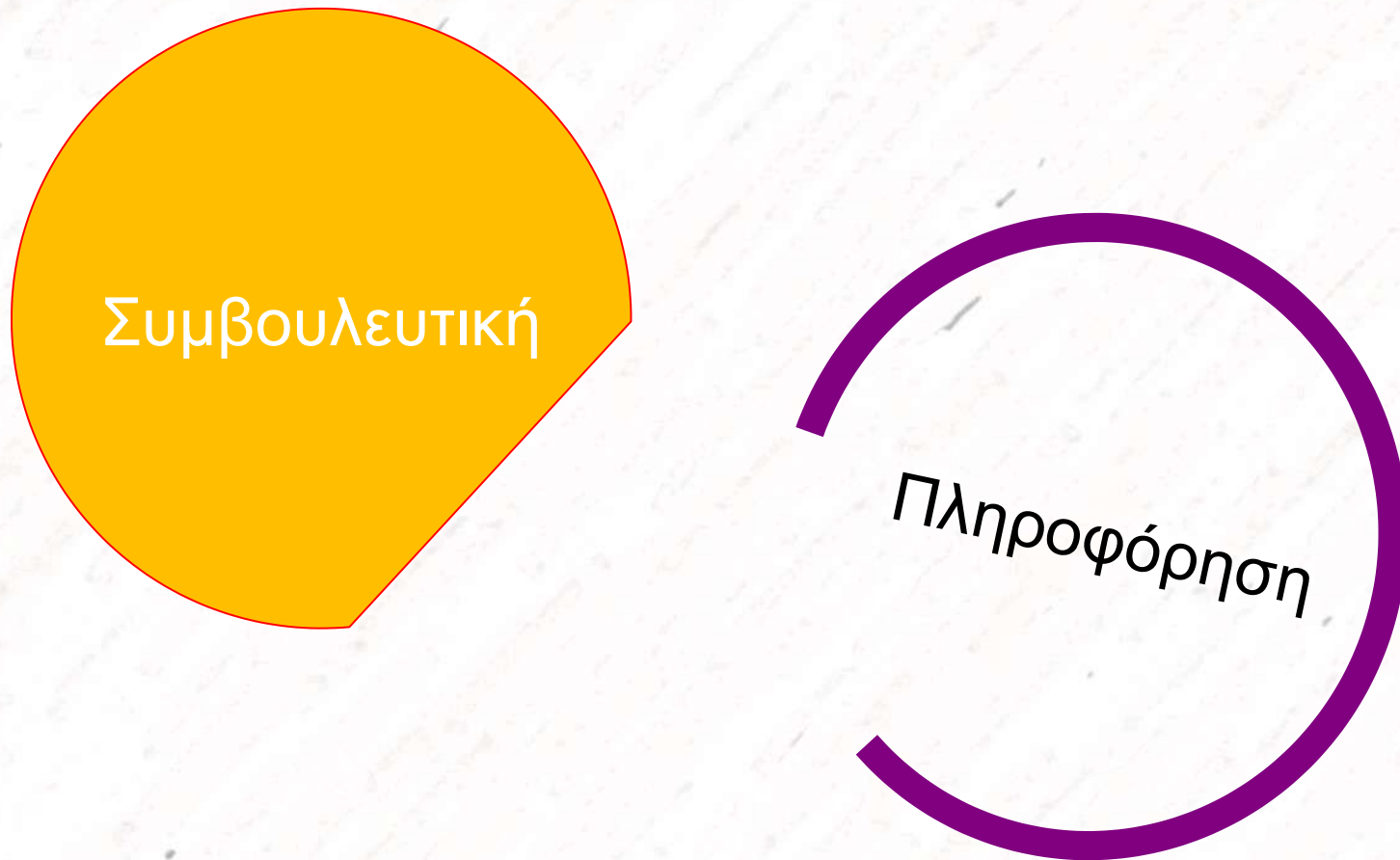
Οδηγός επαγγελματιών - Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας

3. Αντιμετωπίζοντας τις σύγχρονες ρευστές εργασιακές συνθήκες (6β)

Επαγγελματίες του κοινωνικού και θρησκευτικού τομέα
Οδηγός επαγγελματών - Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας

4. Συμβουλευτική Επαγγελματικού Προσανατολισμού.

4. Συμβουλευτική Επαγγελματικού Προσανατολισμού.- Προέλευση

Η επαγγελματική συμβουλευτική βασίστηκε στην προσέγγιση του Frank Parsons (1909) στο Vocational Bureau. Τα τρία στάδια του Parsons για την παροχή βοήθειας ήταν:

1. Ανάπτυξη σαφούς κατανόησης του εαυτού, των ταλέντων, των ικανοτήτων, των ενδιαφερόντων, των πόρων και των περιορισμών.

2. Ανάπτυξη γνώσης σχετικά με τις απαιτήσεις και προϋποθέσεις επιτυχίας, τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα, τις απολαβές, τις ευκαιρίες και τις προοπτικές σε διαφορετικούς επαγγελματικούς κλάδους.

3. Χρήση «σωστής συλλογιστικής» αναφορικά με τις σχέσεις αυτών των δύο κατηγοριών δεδομένων (Parsons, 1909 όπως αναφέρεται στο Amundson, N. E., Harris-Bowlsbey, JA, & Niles, S. G. (2008))

Civic Service House

The Vocation Bureau established by Frank Parsons in January, 1908 was located in the Civic Service House in the North End of Boston.

4. Συμβουλευτική Επαγγελματικού Προσανατολισμού (2)

Η επαγγελματική συμβουλευτική είναι ισόβια διεργασία και θα πρέπει να προσεγγιστεί ολιστικά.

Είναι η διαδικασία κατά την οποία ένας σύμβουλος συνεργάζεται με συμβουλευόμενους/ σπουδαστές για να τους βοηθήσει να αποσαφηνίσουν, προσδιορίσουν και εφαρμόσουν αποφάσεις σχετικά με την εργασία τους καθώς και να προσαρμοστούν σε αυτές (Amundson, N. E., Harris-Bowlsbey, JA, & Niles, S. G. (2008).

Μέσα από την επαγγελματική συμβουλευτική προσεγγίζεται η αλληλεπίδραση της εργασίας με άλλους κοινωνικούς ρόλους.

5. Συμβουλευτική Επαγγελματικού Προσανατολισμού (3)

Εικόνα:
magtheweekly.com

Στο πλαίσιο του επαγγελματικού προσανατολισμού αναπτύσσονται δραστηριότητες αυτογνωσίας, πληροφόρησης, τεχνικών αναζήτησης εργασίας.

Η συμβουλευτική μπορεί να πραγματοποιείται σε ατομικό ή/και ομαδικό επίπεδο, ανάλογα με το πλαίσιο και τις ανάγκες των συμβουλευόμενων ατόμων.

Όπως προαναφέρθηκε, ο Επαγγελματικός Προσανατολισμός μπορεί να κινείται τόσο σε συμβουλευτικό όσο και σε πληροφοριακό επίπεδο.

5. Συμβουλευτική Επαγγελματικού Προσανατολισμού (4)

Στόχοι της Συμβουλευτικής Επαγγελματικού Προσανατολισμού είναι (Κασσωτάκης, 2002):

- Να βοηθήσει το άτομο να γνωρίσει τον εαυτό του [...]
- Να βοηθήσει το άτομο να γνωρίσει τις ευκαιρίες που του προσφέρονται [..]
- Να βοηθήσει το άτομο να λαμβάνει αποφάσεις για το μέλλον [...]
- Να καταστήσει το άτομο ικανό και να παρακολουθεί..την εξέλιξη των επαγγελματικών του αποφάσεων [...]
- Να συμβάλλει στη μείωση της σχολικής αποτυχίας και διαρροής [..]
- Να αυξήσει την ικανοποίηση από την εργασία..

Εικόνα: www.compass-services.gr

5. Συμβουλευτική Επαγγελματικού Προσανατολισμού- Κριτική προσέγγιση (5)

Επειδή τα ζητήματα που θέτουν η συμβουλευτική και η Ψυχολογία δεν πρέπει να αφορούν μόνο την προσαρμογή, καλό είναι να δούμε και την κριτική οπτική.

Κατά τον Ian Parker (2015) η ψυχολογία θα πρέπει να ασχοληθεί με τη φύση της νεωτερικής κοινωνίας της οποίας αποτελεί συστατικό στοιχείο.

Ο άνθρωπος δεν πρέπει μόνο να προσαρμοστεί σε μια κοινωνική κατάσταση και να αντιμετωπίσει τις δυσκολίες εξατομικευμένα.

Τόσο στη συμβουλευτική όσο και στη συμβουλευτική σταδιοδρομίας, σύγχρονες θεωρίες επικεντρώνονται στην προσαρμογή και αντιστοίχιση του ατόμου στο κοινωνικό πλαίσιο.

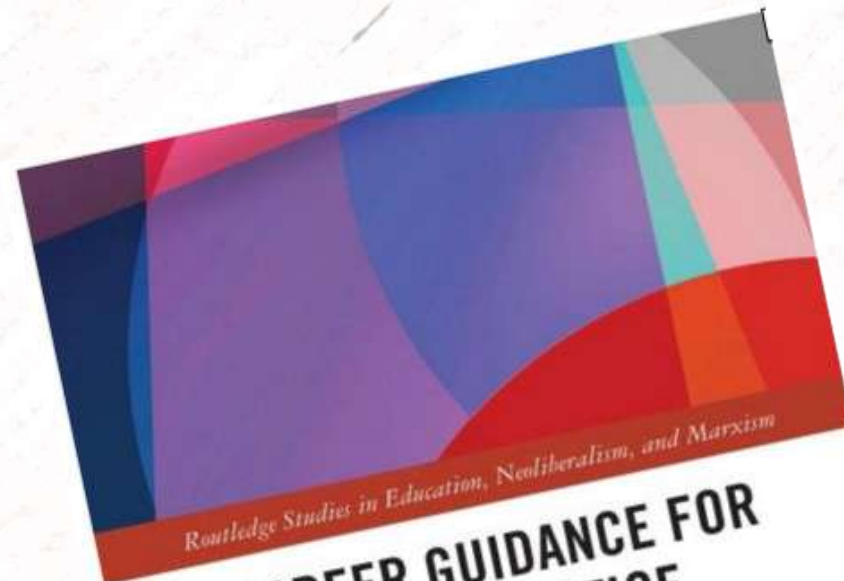
Όμως το άτομο έχει τουλάχιστον 4 επιλογές: Να προσαρμοστεί και να αμφισβητήσει το σύστημα, να προσαρμοστεί και να μην αμφισβητήσει, να αμφισβητήσει και να μην προσαρμοστεί, ούτε να προσαρμοστεί ούτε να αμφισβητήσει (Prilleltensky & Stead, 2012).

5. Συμβουλευτική Επαγγελματικού Προσανατολισμού- Κριτική προσέγγιση (8)

CAREER GUIDANCE FOR EMANCIPATION RECLAIMING JUSTICE FOR THE MULTITUDE

Edited by
Tristram Hooley, Ronald G. Sultana and Rie Thomsen

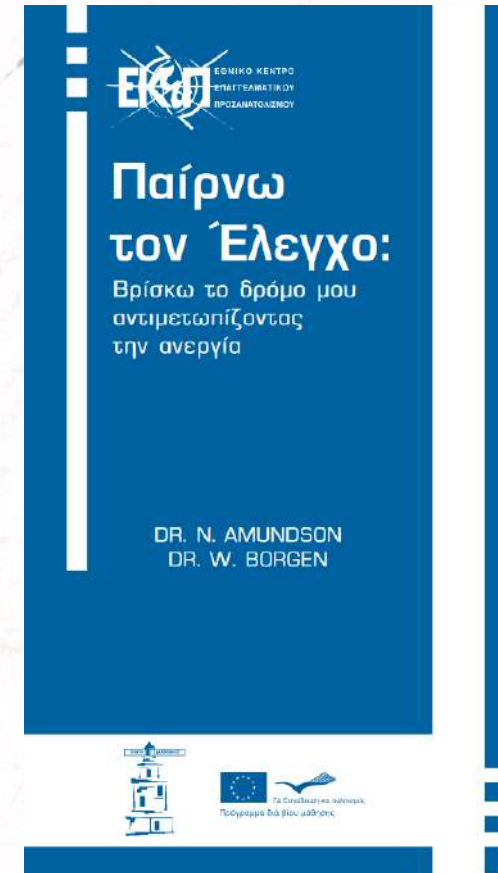
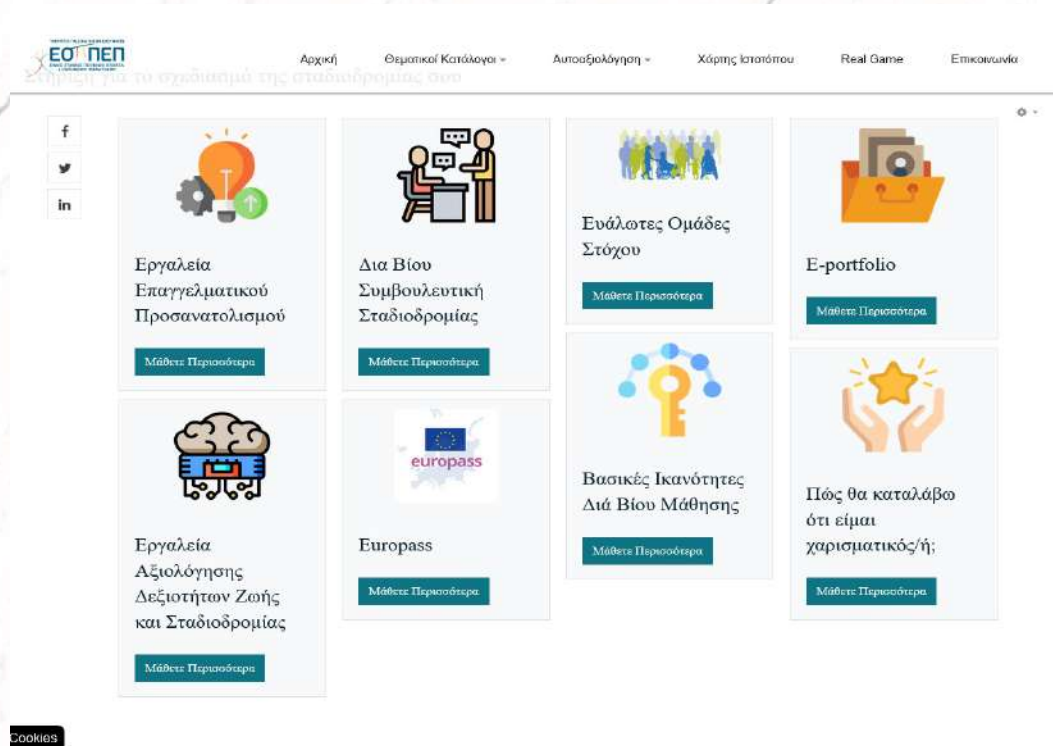

CAREER GUIDANCE FOR SOCIAL JUSTICE CONTESTING NEOLIBERALISM

Edited by
Tristram Hooley, Ronald G. Sultana, and Rie Thomsen

Εργαλεία Επαγγελματικού προσανατολισμού

- ΕΟΠΠΕΠ: e-stadiodromia.eoppep.gr
- “Παίρνω τον έλεγχο” (εργαλεία αυτοβοήθειας):
https://www.eoppep.gr/images/SYEP/FIN_at_the_controls.pdf
- “Καριεροσκόπιο” (εργαλεία αυτοβοήθειας):
<https://www.eoppep.gr/images/SYEP/CareerScope.pdf>

5. Συμβουλευτική Επαγγελματικού Προσανατολισμού- Πτυχία, πιστοποιητικά και δεξιότητες

- Πτυχία Ψυχολογίας, Κοινωνικών Επιστημών.
- Πτυχία Ψυχολογίας, Κοινωνικών Επιστημών, Παιδαγωγικών Σχολών.
- Οποιοδήποτε πτυχίο και εμπειρία ή μεταπτυχιακό.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ Συ.Ε.Π.

1. ΠΜΣ «ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ, ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ». Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Αθηνών.

https://www.eoppep.gr/images/SYEP/FEK_1799B_idrysi_pms_syep_ekpa.pdf

2. Πρόγραμμα Ειδίκευσης στη Συμβουλευτική & τον Προσανατολισμό (ΠΕΣΥΠ) της ΑΣΠΑΙΤΕ

3. ΠΜΣ «Επαγγελματικός Προσανατολισμός και Συμβουλευτική». Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου

- Δομές δια βίου μάθησης - καταρτίσεις

5. Συμβουλευτική Επαγγελματικού Προσανατολισμού-Πτυχία, πιστοποιητικά και δεξιότητες

- Άνετη χρήση προγραμμάτων πλοήγησης στο διαδίκτυο.
- Επικοινωνία.
- Διαπροσωπική ευαισθησία / Κοινωνική αντίληψη
- Διαχείριση χρόνου
- Ομαδική εργασία.
- Οργανωτικότητα.
- Ενσυναίσθηση
- Άνευ όρων αποδοχή
- Γνησιότητα
- Δεξιότητες Λήψης Απόφασης

Πηγή: Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. (2015). *Επαγγελματικό περίγραμμα του Σύμβουλου Σταδιοδρομίας/ Επαγγελματικού Προσανατολισμού*. ΦΟΡΕΙΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΟΣ: Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής – (ΚΑΝΕΠ) της ΓΣΕΕ, Σύνδεσμος Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ). Αθήνα: ΕΟΠΠΕΠ.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

« ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ

ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑΣ /

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ»

5. Συμβουλευτική Επαγγελματικού Προσανατολισμού- Φορείς απασχόλησης

- Δευτεροβάθμια εκπαίδευση & ΣΔΕ,
- Γραφεία διασύνδεσης- Δομές απασχόλησης Πανεπιστημίων,
- ΔΥΠΑ (πρώην ΟΑΕΔ),
- Τοπική Αυτοδιοίκηση, Κέντρα Κοινότητας
- Ιδιωτικά γραφεία επαγγελματικού προσανατολισμού,
- Οργανώσεις -Τρίτος τομέας,
- Συνδικαλιστικοί – επιστημονικοί φορείς & κοινωνικοί εταίροι,
- Φροντιστήρια

Μην κοιτάζεις το Δρόμο. Ακολούθησέ τον.

Fernando Pessoa, Ο οδοιπόρος.

Ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας!

Βιβλιογραφικές αναφορές και πηγές

- Amundson, N. E., Harris-Bowlsbey, JA, & Niles, S. G. (2008). *Βασικές αρχές επαγγελματικής συμβουλευτικής: διαδικασίες και τεχνικές*. Αθήνα: Εθνικό Κέντρο Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Ε.Κ.Ε.Π.).
- Amundson, N. & Borgen, W. (2008). *Παίρνω τον Έλεγχο: Βρίσκω το δρόμο μου αντιμετωπίζοντας την ανεργία*. Αθήνα: Εθνικό Κέντρο Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Ε.Κ.Ε.Π.).
- Amundson, N., Poehnell, G. & Pattern, M. (2007). *Καριεροσκόπιο: Κοιτάζοντας Μέσα Κοιτάζοντας Έξω Κοιτάζοντας Γύρω*. Αθήνα: Εθνικό Κέντρο Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Ε.Κ.Ε.Π.).
- Bourdieu, P. (1998). *Acts of Resistance. Against the New Myths of our Time*. Cambridge: Polity Press and The New Press.
- Gramsci, A. (1987). Αμερικανισμός και φορντισμός. *Ο Πολίτης*. Τεύχ. 78 (6), 15 Απρ. 1987.
- Hooley, T., Sultana, R.G., & Rie Thomsen, R. (2019). *Career Guidance for Emancipation Reclaiming Justice for the Multitude*. Routledge.

Βιβλιογραφικές αναφορές και πηγές (2)

- Hooley, T., Sultana, R.G., & Rie Thomsen, R. (2018). *Career Guidance for Social Justice Contesting Neoliberalism*. Routledge.
- Pessoa, F. (2010). *Ο οδοιπόρος*. Αθήνα: Νεφέλη.
- Prilleltensky, I. & Stead, G.B. (2012). Critical Psychology and Career Development: Unpacking the Adjust-Challenge Dilemma. *Journal of Career Development*. 39(4) 321-340.
- Σιδηροπούλου-Δημακάκου, Δ., Αργυροπούλου, Αικ., & Δρόσος, Ν. (2013). *Ανάπτυξη δεξιοτήτων Δια Βίου Διαχείρισης Σταδιοδρομίας: Θεωρητικό πλαίσιο*. Αθήνα: Εθνικός Οργανισμός Πιστοποίησης Προσόντων & Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΕΟΠΠΕΠ).
- Standing, G. (2011). *The Precariat. The New Dangerous Class*. London: Bloomsbury Academic.
- Τσιώλης, Γ. (2023). *Επισφαλείς βιογραφίες. Εργασιακές διαδρομές και ταυτότητες στον μετασχηματιζόμενο κόσμο της εργασίας*. Αθήνα: Gutenberg & ΙΝΕ ΓΣΕΕ.
- Weber, M. (1989). *Η επιστήμη ως επάγγελμα. Κριτική της θεωρίας του Stammer*. *Η γέννηση του σύγχρονου καπιταλισμού*. (μετάφραση Μιχάλης Κυπραίος) Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήσης.

Βιβλιογραφικές αναφορές και πηγές (3)

- Μηχανισμός διάγνωσης αναγκών της αγοράς εργασίας

<https://mdaae.gr/>

- Εθνική Πύλη Διά Βίου Συμβουλευτικής Σταδιοδρομίας

<https://e-stadiodromia.eoppep.gr/>

- Εργαλεία Επαγγελματικού Προσανατολισμού

<https://e-stadiodromia.eoppep.gr/index.php/%CE%B5%CF%81%CE%B3%CE%B1%CE%BB%CE%B5%CE%AF%CE%B1-%CE%B5%CF%80%CE%B1%CE%B3%CE%B3%CE%B5%CE%BB%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CF%8D-%CF%80%CF%81%CE%BF%CF%83%CE%B1%CE%BD%CE%B1%CF%84%CE%BF%CE%BB%CE%B9%CF%83%CE%BC%CE%BF%CF%8D>